

Huvudman

Bollnäs kommun
bollnas@bollnas.se

Beslut

Datum 2026-07-09
Dnr SI 2026:2334
Sida **1 (6)**

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Vallsta skola F-6 i Bollnäs kommun.

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys våren 2026 inlett en tillsyn av Vallsta skola F-6 i Bollnäs kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Vallsta skola F-6 följer gällande bestämmelser om undervisningen bedrivs av legitimerade och behöriga lärare, extra studietid, frånvaro och studiero.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 15 och 21 april 2026. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. frånvaroutredningar och lärarlegitimationer. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Elever, lärare, representanter för elevhälsan och rektorn uppger i intervjuer att lärare varje dag registrerar närvaro i ett digitalt system på lektionerna och om en elev är frånvarande utan giltig anledning så ringer eller sms:ar skolan hem och informerar vårdnadshavarna om detta samma dag.

Representanter för elevhälsan och rektorn uppger vid intervjuer att huvudmannen informeras om elevernas frånvaro genom det digitala

systemet när en utredning startas. För att anmälan ska skickas till huvudmannen kräver dock det digitala systemet att ett särskilt fält markeras i systemet vilket kan ha missats någon gång. Rektorn säger att anmälan till huvudman via systemet innebär vissa steg som personalen ska göra vilket kan ha missat och att vissa utredningar därför inte har anmälts till huvudmannen. Rektorn säger att de behöver säkerställa att anmälan till huvudman verkligen görs då en utredning inleds i systemet.

Efter Skolinspektionens tillsynsbesök har huvudmannen kommit in med ett yttrande över tjänsteanteckningen. Huvudmannens uppger att rutinerna för anmälan om frånvaro till huvudmannen nu har förtydligats efter Skolinspektionens besök.

Rättslig reglering

Om en elev i förskoleklassen eller grundskolan utan giltigt skäl uteblir från den obligatoriska verksamheten, ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare samma dag informeras om att eleven har varit frånvarande. Om det finns särskilda skäl behöver elevens vårdnadshavare inte informeras samma dag. (7 kap. 17 § skollagen).

När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen. (7 kap. 19 a § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framgår att skolan meddelar vårdnadshavare om en elev är frånvarande utan giltigt skäl samma dag. Av utredningen framgår vidare att rektorn inte anmält alla elevers frånvaro till huvudmannen när en utredning om frånvaro inleds. Efter Skolinspektionens tillsynsbesök uppger huvudmannen i sitt yttrande över tjänsteanteckningen att rutinen för att anmäla elevers frånvaro till huvudmannen har förtydligats för personalen på skolan. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att huvudmannen har avhjälpt bristen. Utredningen ska därför avslutas i dessa delar.

Undervisningen bedrivs av legitimerade och behöriga lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av utredningen framkommer att det finns totalt 14 undervisande lärare på skolan. Av dessa lärare har nio lärarlegitimation och resterande fem lärare saknar lärarlegitimation. Vidare saknar fyra legitimerade lärare behörighet för att undervisa i minst ett ämne som de undervisar i.

Huvudmannen har inkommit med rekryteringsannonser för läsåret 2025/2026. Av annonserna framgår att huvudmannen har sökt

legitimerade och behöriga lärare i förskoleklass och i årskurserna 1-3, samt i ämnet idrott och hälsa. Rektorn uppger också i intervju att skolan därutöver annonserat efter behöriga lärare i ämnena musik och slöjd sommaren 2025.

Rättslig reglering

Endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen (2 kap. 13 § skollagen).

Om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 13 § eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna, får en annan lärare bedriva undervisningen. En sådan lärare ska vara lämplig att bedriva undervisningen, och i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande. (2 kap. 18 § skollagen)

För att få använda en annan lärare i den befintliga organisationen, i enlighet med undantagsregeln, bör det vara tillräckligt att det i huvudmannens organisation inte finns någon lärare med rätt utbildning tillgänglig. Handlar det om nyrekrytering bör huvudmannen naturligtvis så långt möjligt anställa lärare med en utbildning avsedd för den undervisning läraren ska bedriva (prop. 2009/10:165 s. 268 f.). Om det saknas en lärare med legitimation och rätt behörighet inom organisationen kan huvudmannen låta en annan lärare bedriva undervisningen, under förutsättning att denna person har tillräcklig kompetens och är lämplig för det (prop. 2010/11:20 s. 84 f.). En person som enligt huvudregeln inte får användas för att bedriva en viss undervisning får användas för detta under högst ett år i sänder. I normalfallet bör det vara till terminens eller läsårets slut. Huvudmannen är efter denna tid skyldig att på nytt försöka finna en lärare eller förskollärare som har en utbildning som är avsedd för undervisningen (prop. 2009/10:165 s. 653).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Extra studietid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Elever och lärare uppger i intervjuer att det finns extra studietid på skolan benämnd läxhjälp som är frivillig och lärarledd. Eleverna uppger vidare att den är på måndagar och fredagar men är osäkra på hur lång tid och uppger

att den extra studietiden inte är utlagd i deras scheman. Lärare uppger att eleverna erbjuds läxhjälp måndagar och fredagar i en timme efter skoltid.

En elev uppger att denne blivit nekad att gå på läxhjälp och att lärarna sagt att det inte finns tid för det. Lärare uppger också att en namngiven elev nekats extra studietid vid ett par tillfällen.

Rektorn uppger i intervju att läxhjälp nu ska vara inlagd i elevernas schema. Vidare uppger rektorn att han känner till att en elev nekats extra studietid men att detta nu är åtgärdat och att lärarna nu är införstådda med att alla elever ska erbjudas läxhjälp.

Rättslig reglering

Elever i årskurs 4–9 ska erbjudas att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka. Undervisningen ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen vid den skolenhet eleven tillhör. (10 kap. 5 a § första stycket skollagen)

Bestämmelsen i 10 kap. 5 a § skollagen har ny lydelse från den 1 juli 2026 genom lag 2025:729. Bestämmelsen tillämpas första gången på utbildning och annan verksamhet som bedrivs efter den 30 juni 2028. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för utbildning och annan verksamhet som bedrivs före den 1 juli 2028.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Ordningsregler

Elever, lärare, representanter för elevhälsan och rektorn uppger samstämmt att det finns ordningsregler på skolan som eleverna får vara med och påverka och utvärdera, exempelvis vid klass- och elevråd. Rektorn uppger att denne beslutar om ordningsreglerna.

Lärare, representanter för elevhälsan och rektorn uppger att eleverna är med i utformandet och revidering av ordningsreglerna. Rektorn uppger att detta sker årligen. Elever uppger att de får delta i framtagandet av ordningsreglerna och att personal på skolan frågar eleverna om hur de upplever studieron, exempelvis vilka ordningsregler de anser är bra.

Utredning av ordningsstörande beteende

Lärare och representanter för elevhälsan uppger i intervjuer att det finns elever på skolan som upprepat stör ordningen eller uppträder olämpligt. Dessa elever stör ordningen varje dag. Rektorn ska känna till dessa elever, men lärarna och elevhälsan vet inte om rektorn har startat någon utredning kring det ordningsstörande beteendet.

Rektorn uppger att hen känner till alla de namngivna elever som lärare och representanter för elevhälsan har uppgett upprepat stör ordningen eller uppträder olämpligt. Rektorn uppger vidare att hen med undantag för två elever inte startat utredningar om ordningsstörande beteenden för dessa elever.

I yttrandet över tjänsteanteckningen uppger huvudmannen att rutinerna har setts över kring när utredningar av elever med upprepat ordningsstörande beteende ska initieras. Skolan har även genomfört ytterligare utredningar av ordningsstörande beteende samt förtydligat ansvar och uppföljning inom elevhälsoteamet.

Rättslig reglering

Ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna. Rektorn beslutar om ordningsregler. (5 kap. 5 § skollagen)

Om en elev i förskoleklassen eller grundskolan vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarigare förseelse, ska rektorn se till att saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 8 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. (5 kap. 9 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framgår att det finns av rektorn beslutade ordningsregler som utarbetas, följs upp och revideras i samarbete med eleverna. Ärendet ska därför avslutas i dessa delar.

Skolinspektionen bedömer att det vid tiden för Skolinspektionens besök fanns brister i rektorns arbete med att utreda när en elev vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt. Huvudmannen uppger i yttrandet över tjänsteanteckningen att rutinerna för utredning av elevers ordningsstörande beteende nu har setts över och uppger även att det genomförts utredningar. Mot bakgrund av denna omständighet bedömer Skolinspektionen att bristen är avhjälp.

2026-07-09

X Daniel Wilson

Daniel Wilson

Beslutsfattare

Signerat av: Daniel Wilson

Utredaren Peter Sandberg har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Maria Klasson och utredaren Klara Engström medverkat.